

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego
dr hab. Marek Cierpiat-Wolan

Warszawa, 2025-05-15

Znak sprawy: GUS-DK02.053.5.2025

Znak pisma: GUS-DK02.053.5.2025.6

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację nr 9375 w sprawie zmian w tzw. koszyku inflacyjnym i ich wpływu na oficjalny poziom inflacji, przesłaną przez Posła Rafała Romanowskiego, przekazuję poniższe wyjaśnienia. Jednocześnie informuję, że zagadnienie badania cen konsumpcyjnych stanowiło przedmiot mojego wystąpienia w czasie 31. posiedzenia Sejmu w dniu 20 marca 2025 r. Odpowiadałem wtedy również na pytania posłów.

I. Geneza i proces wprowadzania zmian

1. Kiedy dokładnie wprowadzono zmiany w strukturze wag koszyka inflacyjnego, stosowanego przez Główny Urząd Statystyczny?

Zgodnie z metodologią badania cen konsumpcyjnych wymagana jest coroczna aktualizacja wag. Dokonywana jest ona na podstawie danych z Badania Budżetów Gospodarstw Domowych. Wykorzystywane są w tym celu ostatnie dostępne dane z tego badania, tj. pochodzące z roku poprzedzającego badanie cen. Oznacza to, że do obliczeń wskaźników cen w 2025 r. zastosowane zostały informacje o wydatkach konsumpcyjnych gospodarstw domowych z 2024 r. Dane z Badania Budżetów Gospodarstw Domowych były dostępne dla potrzeb aktualizacji systemów wag CPI 2025 pod koniec lutego 2025 r., a prace nad przygotowaniem danych do badania cen konsumpcyjnych rozpoczęły się niezwłocznie po ich otrzymaniu. Prace zostały zakończone wraz z opublikowaniem Informacji Sygnalnej, w której przedstawiono ostateczne dane dla wskaźnika cen konsumpcyjnych za styczeń 2025 r. (14.03.2025 r.)

Zasada aktualizacji wag nie uległa zmianie w 2025 r. w porównaniu z latami poprzednimi.

Odpowiadając na pytania posłów w czasie posiedzenia Sejmu opisałem mechanizm zmiany systemu wag. Podkreśliłem, że obecny system został ustalony na bazie wyników badania Budżetów Gospodarstw Domowych wykonanego w 2024 r., kiedy nie byłem Prezesem GUS. Bez względu na osobę zajmującą stanowisko Prezesa badania są realizowane w sposób bezstronny, rzetelny i przejrzysty. Gwarancją niezależności Urzędu jest ściśle stosowanie zasad zapisanych m.in. w Europejskim Kodeksie Praktyk Statystycznych. Jest on wiążący dla GUS jako instytucji funkcjonującej w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego.

2. Na jakiej podstawie dokonano przeliczenia wag? Jakie dane empiryczne zostały wykorzystane do tej operacji (np. badania budżetów gospodarstw domowych)?

W procesie obliczania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) dokonywana jest transformacja prostych wskaźników cen (indywidualnych towarów i usług reprezentantów) w indeksy agregatowe (dla poszczególnych szczebli klasyfikacji oraz wskaźnika ogółem). W tym celu stosowany jest system wag, którym jest struktura wydatków gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych. Dane te są uzyskiwane z Badania Budżetów Gospodarstw Domowych.

Zakres danych obejmuje informacje o strukturze wydatków konsumentów:

- ogółem,
- dla 7 typów gospodarstw domowych,
- dla wszystkich poziomów [Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu ECOICOP](#) (najniższy poziom klasyfikacji to ok. 340 grup elementarnych określających szczegółowe grupy asortymentowe).

Do obliczeń wskaźników CPI stosowana jest formuła Laspeyres'a. Dane do opracowania systemów wag pochodzą z okresu poprzedzającego okres sprawozdawczy.

Obliczanie wskaźnika cen konsumpcyjnych następuje w taki sposób, aby wskaźnik był w jak najmniejszym stopniu dotknięty efektem substytucji dóbr. W badaniu cen konsumpcyjnych, prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny, wagi aktualizowane są co roku. Aktualizacja systemu wag dotyczy wszystkich grup elementarnych zaliczanych do „koszyka inflacyjnego”, a nie jedynie wybranych grup, np. żywności.

Powyższe kwestie przedstawiłem w czasie wystąpienia w Sejmie, zachęcając do analizy 338 kategorii wydatków gospodarstw domowych, dla których ustalane są wagi.

Z Badania Budżetów Gospodarstw Domowych pozyskiwane są także informacje o udziale zakupów dokonywanych przez internet w ramach danej grupy wydatkowej. Stanowią one tzw. wagi wewnętrzne dla obliczeń wskaźników cen na poziomie grupy elementarnej klasyfikacji ECOICOP.

3. Jakie podmioty lub zespoły ekspertów brały udział w rekomendowaniu lub zatwierdzaniu zmian? Czy zmiany były konsultowane z instytucjami rządowymi, takimi jak Ministerstwo Finansów lub Kancelaria Prezesa Rady Ministrów?

Badanie cen wykonuje Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, jako centralny organ administracji rządowej, właściwy w sprawach statystyki, wykonujący swoje zadania przy pomocy służb statystyki publicznej.

Zgodnie z zapisami Art. 25a Ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1799), Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, wykonując zadania określone w ustawie, kieruje się zasadami niezależności zawodowej, bezstronności, rzetelności i odpowiedzialności za wysoką jakość statystyk krajowych i międzynarodowych, zgodnie z Europejskim Kodeksem Praktyk Statystycznych, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2009, str. 164), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 223/2009”.

Prezes GUS zasięga opinii Komisji Metodologicznej (organ opiniodawczo-doradczy Prezesa GUS) w sprawach metodologii badań statystycznych. Może także zasięgać opinii Naukowej Rady Statystycznej. W obu organach zasiadają naukowcy – uznane autorytety m.in. w dziedzinie nauk ekonomicznych. Metoda aktualizacji wag

w badaniu cen konsumpcyjnych nie podlegała zmianom, więc w momencie corocznej aktualizacji wag nie zasięgnięto opinii tych organów. Ostatni raz badanie 1.64.07 „Badanie cen towarów i usług konsumpcyjnych” było przedmiotem konsultacji Komisji Metodologicznej we wrześniu 2023 r.

Zmiany wag nigdy nie są konsultowane z instytucjami rządowymi ani przedkładane im do zatwierdzenia.

4. Czy zmiany miały charakter rutynowy (coroczny przegląd wag), czy wynikały z nadzwyczajnych okoliczności?

Aktualizacja systemu wag stosowanego w obliczeniach CPI ma charakter systematycznej, corocznej praktyki. Aktualizacja dokonana w 2025 r. była rutynowa i nie była wynikiem nadzwyczajnych okoliczności.

W ramach aktualizacji systemu wag wykorzystano dane pochodzące z Badania Budżetów Gospodarstw Domowych z roku poprzedzającego rok badania, czyli nie dokonano zmiany źródła ani okresu, z którego pochodzą dane. Co roku w marcu, w informacji sygnałnej dotyczącej wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych za luty danego roku, obejmującej również ostateczne dane za styczeń, GUS publikuje informację o dokonanej aktualizacji systemu wag [CPI w styczniu i lutym 2025 r](#) (poprzednie lata dostępne są w zakładce Archiwum).

II. Wpływ na poziom inflacji

1. Które konkretne kategorie wydatków odnotowały największe zmiany wagowe i jaki był tego wpływ na ostateczny poziom wskaźnika CPI?

Wagi przypisane do każdej grupy elementarnej decydują o tym, jaki wpływ na wskaźnik ogółem w badanym okresie ma zmiana cen obliczona dla tej grupy. Na podstawie wag, a także zmian cen dla danej kategorii, można określić wielkość ich wpływu na wskaźnik wyższego szczebla agregacji, jak również na wskaźnik ogółem. Wśród 338 badanych w 2025 roku grup elementarnych są grupy, których udział w wydatkach gospodarstw domowych może wynosić zaledwie 0,01%. Są również grupy, na które gospodarstwa domowe mogą wydawać kilka procent swoich dochodów.

Największe różnice w strukturze wydatków odnotowano w działach 01 (Żywność i napoje bezalkoholowe) oraz 04 (Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii) – spadek udziału tych grup odpowiednio o 1,76 oraz 0,99 p.p. oraz w działach 07 (Transport) i 09 (Rekreacja i kultura) – wzrost udziału tych grup odpowiednio o 1,81 i 0,81 p.p.

Należy przy tym podkreślić różnicę między strukturą wydatków a przeciętnym wydatkiem gospodarstwa domowego w PLN (bezpośrednie źródło danych do systemu wag badania cen towarów i usług konsumpcyjnych).

W poniższej tabeli zaprezentowano szczegółowe zmiany w strukturze wydatków w obliczeniach CPI w 2025 r. dla 12 głównych grup klasyfikacji ECOICOP.

NAZWA	STYCZEŃ 2025						SYSTEM WAG			
	OSTATECZNY (publ. 15.03.2025)	WSTĘPNY (publ. 15.02.2025)	różnica m-1	OSTATECZNY (publ. 15.03.2025)	WSTĘPNY (publ. 15.02.2025)	różnica m-12	STR2025 [%]	STR2024 [%] (w tym styczeń wstępny)	ZMIANA STR [p.p.]	ZMIANA WYDATKU ŻŁ. (na podstawie danych z badania BGD) [%]
	WPŁYW ZMIAN m-1 = 100	WPŁYW ZMIAN m-1 = 100		WPŁYW ZMIAN m-12 = 100	WPŁYW ZMIAN m-12 = 100					
OGÓŁEM	1,0	1,0	---	4,9	5,3	---	100,00	100,00	---	14,0
ŻYWNOSĆ I NAPOJE BEZALKOHOLOWE	0,416	0,432	0,0	1,422	1,516	-0,1	25,87	27,63	-1,76	6,9
NAPOJE ALKOHOLOWE I WYROBY TYTONIOWE	0,075	0,082	0,0	0,222	0,244	0,0	5,21	5,66	-0,45	4,8
ODZIEŻ I OBUWIE	-0,128	-0,120	0,0	-0,049	-0,044	0,0	3,91	3,92	-0,01	13,1
UŻYTKOWANIE MIESZKANIA LUB DOMU I NOŚNIKI ENERGII	0,345	0,362	0,0	2,026	2,226	-0,2	19,44	20,43	-0,99	8,5
WYPOSAŻENIE MIESZKANIA I PROWADZENIE GOSP. DOM.	0,001	0,003	0,0	-0,003	0,012	0,0	5,22	4,95	0,27	21,2
ZDROWIE	0,054	0,043	0,0	0,304	0,264	0,0	5,82	5,36	0,46	23,6
TRANSPORT	0,074	0,097	0,0	-0,050	0,027	-0,1	11,05	9,24	1,81	36,0
ŁĄCZNOŚĆ	0,002	0,004	0,0	0,112	0,160	0,0	3,99	4,27	-0,28	7,3
REKREACJA I KULTURA	0,079	0,068	0,0	0,298	0,278	0,0	7,07	6,26	0,81	28,2
EDUKACJA	0,004	0,004	0,0	0,089	0,081	0,0	1,07	0,91	0,16	35,4
RESTAURACJE I HOTELE	0,028	0,029	0,0	0,362	0,374	0,0	5,65	5,60	0,05	15,2
INNE TOWARY I USŁUGI	0,013	-0,007	0,0	0,182	0,147	0,0	5,70	5,77	-0,07	12,4

WPŁYW ZMIAN – wpływ danej kategorii na miesięczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2025 r.;
różnica m-1/różnica m-12 – różnica między wpływem danej kategorii na miesięczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2025 roku po i przed dokonaniem corocznej aktualizacji systemu wag;
STR2025/STR2024 – struktura wydatków (system wag) w danym roku badania (STR2024 również w obliczeniach wstępnych za styczeń 2025 r.)

W zakresie przeciętnego wydatku (jako wartości bezwzględnej) odnotowano wzrost przeciętnego wydatku w PLN we wszystkich kategoriach klasyfikacji COICOP. Zmiany w strukturze wag na 2025 r. obserwowane w Polsce są zbieżne ze zmianami obserwowanymi w większości krajów europejskich.

Poniższa tabela zawiera zestawienie systemów wag CPI w latach 2016 – 2025.

Towary i usługi konsumpcyjne – ECOICOP	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0 – OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
01 - ŻYWNOSĆ I NAPOJE BEZALKOHOLOWE	24,04	24,28	24,36	24,89	25,24	27,77	26,59	27,01	27,63	25,87
02 - NAPOJE ALKOHOLOWE I WYROBY TYTONIOWE	6,56	6,38	6,19	6,37	6,25	6,91	6,32	5,75	5,66	5,21
03 - ODZIEŻ I OBUWIE	5,47	5,68	5,37	4,94	4,94	4,21	4,47	4,27	3,92	3,91
04 - UŻYTKOWANIE MIESZKANIA LUB DOMU I NOŚNIKI ENERGII	21,04	20,53	20,35	19,17	18,44	19,14	19,33	19,63	20,43	19,44
05 - WYPOSAŻENIE MIESZKANIA I PROWADZENIE GOSP. DOM.	4,99	5,14	5,25	5,70	5,80	5,83	5,71	5,29	4,95	5,22
06 - ZDROWIE	5,45	5,56	5,69	5,12	5,29	5,39	5,69	5,71	5,36	5,82
07 - TRANSPORT	8,72	8,63	8,74	10,34	9,89	8,88	9,54	9,92	9,24	11,05
08 - ŁĄCZNOŚĆ	5,27	5,20	4,87	4,18	4,54	5,00	4,90	4,48	4,27	3,99
09 - REKREACJA I KULTURA	6,63	6,89	6,92	6,44	6,62	5,78	6,07	6,14	6,26	7,07
10 - EDUKACJA	1,01	0,97	1,00	1,07	1,15	1,02	1,16	1,21	0,91	1,07
11 - RESTAURACJE I HOTELE	5,04	5,23	5,71	6,20	6,12	4,56	4,77	5,11	5,60	5,65

12 - INNE TOWARY I USŁUGI	5,78	5,51	5,55	5,58	5,72	5,51	5,45	5,48	5,77	5,70
---------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

2. Czy GUS lub inna instytucja publiczna przeprowadziła analizę porównawczą pokazującą, jaki byłby poziom inflacji za 2023 r. oraz 2024 r., gdyby zastosowano nową strukturę koszyka?

Główny Urząd Statystyczny nie dokonywał analizy porównawczej dla lat 2023 i 2024. Według dwóch systemów wag GUS wyliczane są i publikowane dane CPI za styczeń. W lutym prezentowane są dane wstępne, obliczone przy zastosowaniu „starego” systemu wag. W marcu prezentowane są dane ostateczne za styczeń, obliczone przy zastosowaniu zaktualizowanego systemu wag, co umożliwia analizę wpływu zmiany systemu wag.

3. O ile punktów procentowych różniłby się wskaźnik inflacji, gdyby nie wprowadzono wspomnianych zmian w strukturze wag?

Takie porównanie możliwe jest dla danych CPI za styczeń. Według ostatecznych danych w styczniu 2025 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do stycznia 2024 r. wzrosły o 4,9%, wobec wstępnie szacowanego wzrostu o 5,3% (zmiana o 0,4 p. proc.). Według ostatecznych danych wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych za styczeń 2025 r. w stosunku do poprzedniego miesiąca wyniósł 1,0% (bez zmian w porównaniu z danymi wstępnymi). Informacje na ten temat są podane w opracowaniu [CPI w styczniu i lutym 2025 r.](#)

Zmiany w systemie wag wynikają z metody badania. Następowaly one także w latach ubiegłych. Przykładowo, według ostatecznych danych w styczniu 2023 r. w stosunku do stycznia 2022 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły o 16,6%, natomiast wzrost cen opublikowany przed zmianą koszyka wyniósł 17,2%.

4. Czy wprowadzone zmiany mogły mieć wpływ na sposób postrzegania sytuacji gospodarczej przez obywateli oraz uczestników rynku?

Rolą statystyki publicznej, określoną w Ustawie o statystyce, jest informowanie społeczeństwa, organów państwa i administracji publicznej oraz podmiotów gospodarki narodowej o sytuacji ekonomicznej, demograficznej, społecznej oraz środowiska naturalnego. Służby statystyki publicznej nie badają wpływu publikowanych danych statystycznych na postrzeganie sytuacji gospodarczej.

Główny Urząd Statystyczny monitoruje sposób przedstawiania metod badań i danych statystycznych w mediach. W przypadku pojawiania się błędnych informacji na temat publikowanych danych wydawane są komunikaty prasowe. W związku z powielaniem w mediach nieprawdziwych informacji dotyczących obliczania inflacji, w szczególności „doboru koszyka dóbr i usług” opublikowano komunikat w dniu 17.04.2025 r.

III. Transparentność i odpowiedzialność publiczna

1. Czy GUS lub Rada Ministrów przeprowadziła kampanię informacyjną wyjaśniającą zmiany metodologiczne w liczeniu inflacji?

Wszystkie wyniki badań statystycznych oraz informacje metodologiczne o realizowanych badaniach są udostępniane na Portalu Informacyjnym GUS. Dane na temat inflacji wraz z informacją o aktualizacji systemów wagowych zostały opublikowane, zgodnie z ustalonym kalendarzem udostępniania informacji statystycznych, w informacji sygnałnej w dniu 14.03.2025 r. Dodatkowo opublikowano (podobnie jak w latach wcześniejszych) szersze wyjaśnienia metodologiczne na temat aktualizacji dokonanych w badaniu cen towarów i usług konsumpcyjnych na kolejny rok badania ([Informacja na temat zmian w zakresie koszyka inflacyjnego w 2025 r.](#))

Ponadto:

- w dniu 27 stycznia 2025 r. mediom ogólnopolskim i regionalnym udostępniona została informacja w sprawie terminu publikowania szybkiego szacunku – wskaźnika cen towarów i usług

konsumpcyjnych: stat.gov.pl/aktualnosci/informacja-w-sprawie-terminu-publicowania-szybkiego-szacunku-wskaznika-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych,526,2.html

- w dniu 17 kwietnia 2025 r. opublikowany został komunikat dotyczący obliczania inflacji, w szczególności „doboru koszyka dóbr i usług”: <https://stat.gov.pl/dla-mediow/komunikaty-prasowe/komunikat-w-zwiazku-z-powielaniem-w-mediach-nieprawdziwych-informacji-dotyczacych-obliczania-inflacji-w-szczegolnosci-doboru-koszyka-dobr-i-uslug,142,1.html>.

Przedstawiciele GUS udzielali także wypowiedzi dla mediów, wyjaśniając kwestie związane ze zmianami metodologicznymi w liczeniu inflacji.

Tak jak w poprzednich latach wiadomości były udostępniane na oficjalnych kontach GUS na portalu X (dawniej Twitter), Facebook i LinkedIn:

https://x.com/GUS_STAT/status/1884176246067839115

<https://x.com/StatPoland/status/1884178035307602067>

https://x.com/GUS_STAT/status/1912782313731109088

<https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny/posts/>

<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7289942885330743296>

[https://www.linkedin.com/feed/update/.](https://www.linkedin.com/feed/update/)

Z uwagi na zainteresowanie odbiorców tematyką cen, na Portalu GUS dostępne są publikacje wyjaśniające sposób pomiaru inflacji, w tym informacje o tym czym jest koszyk inflacyjny, dlaczego ulega on zmianom i w jaki sposób to się odbywa:

„Co warto wiedzieć o inflacji” <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/co-warto-wiedziec-o-inflacji,18,1.html>

„Co warto wiedzieć o inflacji cz. II” <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/co-warto-wiedziec-o-inflacji-cz-ii,18,2.html>

Przez cały rok na stronie głównej Portalu Informacyjnego GUS w zakładce Aktualności udostępniane są bieżące informacje o inflacji: <https://stat.gov.pl/aktualnosci/biezace-informacje-o-inflacji,484,2.html>

2. W jaki sposób zapewniono przejrzystość i możliwość niezależnej oceny wpływu tych zmian na oficjalny wskaźnik inflacji?

W publikowanej w marcu informacji sygnałnej dotyczącej wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych za luty, uwzględniającej również ostateczne dane za styczeń danego roku, znajduje się dodatkowo informacja o dokonanej aktualizacji systemu wag [CPI w styczniu i lutym 2025 r.](#) (poprzednie lata dostępne są w zakładce Archiwum).

Aby zapewnić możliwość szczegółowych analiz i ocen, dane w zakresie wag i wskaźników cen są udostępniane w [Dziedzinowych Bazach Wiedzy](#).

Jednocześnie zgodnie z polityką transparentności, otwartości i edukacji, podobnie jak w poprzednich latach, GUS umożliwi zainteresowanym odbiorcom informacji spotkania z zespołem odpowiedzialnym za prowadzenie badania w GUS w celu wyjaśnienia i przedstawienia wszelkich szczegółów związanych z omawianą problematyką.

3. Czy rozważane jest wprowadzenie dodatkowego wskaźnika inflacji alternatywnego (np. CPI wyliczanego według poprzednich wag), publikowanego równoległe dla celów analitycznych i porównawczych?

Zakres prowadzonych badań statystycznych statystyki publicznej musi spełniać warunki celowości, niezbędności oraz społecznej użyteczności (Ustawa o statystyce publicznej - Art.4).

Wskaźnik CPI ogółem jest przywoływany w wielu aktach prawnych. Przykładowo, obowiązek ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikatu w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów wynika z zapisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i służy jako element waloryzacji emerytur i rent. Praktyka wskazuje także, iż wskaźnik CPI jest wykorzystywany np. w zakresie waloryzacji różnego rodzaju zobowiązań umownych. Te uwarunkowania powodują, że wprowadzanie alternatywnego wskaźnika mogłoby spowodować niejednoznaczność i zamęt wśród interesariuszy.

Analogiczna argumentacja wynika z [Podrecznika CPI](#) Międzynarodowej Organizacji Pracy. Par. 14.24 stanowi, iż „Chociaż publikowanie alternatywnych agregacji CPI spełnia potrzeby użytkowników danych, może to również powodować zamieszanie dla innych użytkowników danych. Użytkownicy mogą być zdezorientowani co do tego, jaka jest główna lub oficjalna stopa inflacji i jak te alternatywne miary wypadają w porównaniu ze wskaźnikiem głównym. Krajowe urzędy statystyczne muszą jasno wyjaśnić stosowane metody i określić cel obliczania tych alternatywnych wskaźników. Dla użytkowników musi być jasne, w jaki sposób można wykorzystać te wskaźniki i dlaczego krajowy urząd statystyczny opublikował tę alternatywną agregację”.

IV. Skutki społeczne i budżetowe

1. Czy zmiany w koszyku inflacyjnym miały wpływ na waloryzację świadczeń społecznych, rent, emerytur oraz innych instrumentów uzależnionych od poziomu inflacji?

Zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z FUS, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jest resortem odpowiedzialnym za ogłaszanie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent. GUS, zgodnie z właściwością, zapewnia terminowe udostępnianie wskaźników (w tym wskaźników cen), które są wykorzystywane w tym celu.

2. Czy rząd analizował, jak wprowadzone zmiany wpływają na tzw. inflację odczuwaną przez różne grupy społeczne – w szczególności osoby starsze, rodziny wielodzietne, osoby o niższych dochodach?

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego nie jest upoważniony do wypowiedzania się w zakresie działań Rządu i nie posiada wiedzy w przedmiocie zapytania.

3. Czy planowane są dalsze zmiany w metodologii liczenia inflacji w 2024 lub 2025 roku, w tym ewentualne dostosowanie do unijnych standardów (HICP) jako głównej miary?

GUS publikuje dwa podstawowe wskaźniki cen konsumpcyjnych: cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI), wykorzystywany głównie na potrzeby krajowe, oraz zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP), który umożliwia odbiorcom danych statystycznych porównanie stopy inflacji Polski z innymi krajami UE. Nie ma planów zmiany w tym zakresie.

Prowadzenie obliczeń wskaźników CPI wymaga stałego przeglądu i doskonalenia wszystkich etapów badania, w tym identyfikacji potencjalnych nowych źródeł danych dla poszczególnych kategorii klasyfikacji stosowanej w badaniu i metod ich przetwarzania. Konieczne jest uwzględnianie czynników, które wpływają na kształt wykorzystywanej w badaniu próby, m.in. zmian zachowań konsumentów i struktury sprzedaży detalicznej oraz

dostępności nowych źródeł danych, konieczności redukcji obciążeń ankierów, zaleceń Eurostatu czy nowelizacji aktów prawnych.

Wszelkie udoskonalenia są prowadzone w ramach określonych standardów jakości obowiązujących w statystyce publicznej. Z punktu widzenia oczekiwań użytkowników danych wynikowych z zakresu statystyki cen szczególną uwagę w ocenie przydatności źródeł danych zwraca się na terminowość i częstotliwość danych. Planując jakiegokolwiek udoskonalenia uwzględnia się bardzo rygorystyczne wymogi dotyczące harmonogramu publikacji danych.

Poza wskazanymi powyżej standardowymi działaniami w zakresie doskonalenia metodologii badania cen, nie są planowane inne zmiany w metodologii obliczania wskaźników cen konsumpcyjnych za rok 2024 oraz w ciągu 2025 roku.

Istotna zmiana planowana jest natomiast w 2026 r., kiedy nastąpi wdrożenie nowego standardu klasyfikacyjnego – COICOP2018. Nowa wersja klasyfikacji COICOP zostanie przyjęta w badaniach statystycznych we wszystkich krajach UE. GUS będzie z wyprzedzeniem informował odbiorców informacji o szczegółach tej akcji.

Z poważaniem,

Prezes

Głównego Urzędu Statystycznego

dr hab. Marek Cierpiat-Wolan